

1.
2.
3.
4.
5.
6.



1694.

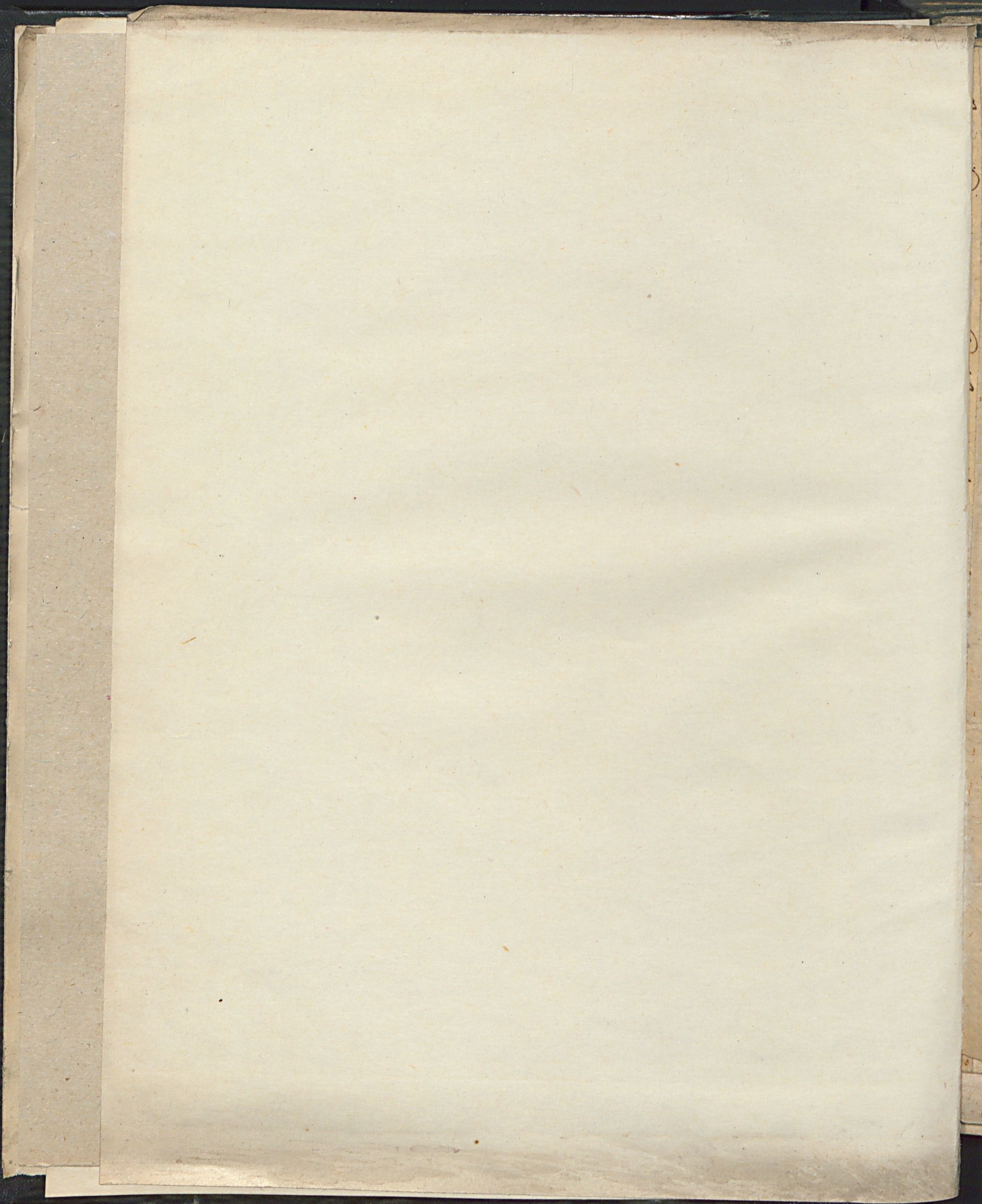
1. Beierus, Adrianus: Programma de manu Triboniani.
2. Beierus, Adrianus: De nomine proprio et appellativo.
3. Beierus, Adrianus: De jure castrensi.
4. Beierus, Adrianus: De eo quod iustum est circa novum emergens.
5. Prücknerus, Guilielmus Hieronymus: De eo, quod fit iis gratia, occasione II §: ... 34. ff. de lit. litem.
6. Friesen, Joh. Bernhardus: De actionibus ex contractu de dolo defuncti in heredem non transitorio ad § 1. vers. aliquando litem ex contractu, Inst. de perp. et temp. act. Programma fidei Discussionem publicam Christiani Friderici Beerbauer iuristae.
7. Friesen, Joh. Bernhardus: De pacto adjecto.
8. Friesen, Joh. Bernhardus: De novatione necessaria

1694.

9. Lynckerus, Nicolaus Christophorus: ad lectionem Doctorandi
solemnem (Christiani Friederici Beerbalek) Programm
invitatorium.
10. Lynckerus, Nicolaus Christophorus: ad lectionem Doctorandi
solemnem (Johannis Isaiae Schneider) Programm invi-
tatorium.
11. Lyncker, Nicolaus Christophorus; lib. b. de: De formis
procusatoris.
- 12^{a, b} Lynckerus, Nicolaus Christoph: De bonis creptitiis.
3 Sumpt. 1694 & 1702.
13. Lyncker, Nicolaus Christophorus: Experimentum
conciliacionis ἑραυτιογυρωυ in decisionibus Meta-
nis.
- 14^{a, b, c} Lyncker, Nicolaus Christophorus: De resistantia, quae
fit potestati. 3 Sumpt. 1694 & 1747. —

s.
u.
d.
n.
is
hiv.
u-14
e





22
1694, 6 / 6
JOH. BERNHAR-
DI Griesen

U. J. & Ph. D. Consilt. Assess.
& Præfect. Jenens.

de

116 p.
*Actionibus ex contractu de dolo de-
functi in heredem non tran-
sitoriiis.*

ad

§. 1. vers. aliquando tamen ex contractu Inst.
de perp. & temp. act.

PROGRAMMA.

JENÆ.

Literis WERTHERIANIS.



JOH. BERNHAR.

DI. BERNHAR.

LI. J. & Ph. D. Condit. AGER.
& Pater. Jemmal.

Abtouluwa ca. conuonem de dolo de.
Juncti in berechem non trans.

Et vult allquando tunc ex conuonem lat.
de dolo & tempore.

PROGRAMMA

LIBR. BERNHAR.





Non omnium, quæ à majoribus constituta rationem reddi posse, dum Julianus in *L. 20. ff. d. LL.* respondet, Faber *ibid.* hoc de jure constituto non recepto accipit, Donellus verò *lib. 1. C. 13.* non negare Julianum legem rationem habere, sed quod eam reddere per arduum sit, conjectatur. Ad classem legum; quarum vel ratio reddi non potest, vel eam dari arduum est, alii *L. 9. d. religios. & sumt. fun. L. 63. de Edil. Edict. L. 12. ff. qui & à quib. referunt;* Alii *L. frater à fratre ff. de condict. indeb. L. quod dicitur 5. d. Impens. in res dot. fact. &c.* mentionem faciunt, Antonius Matthæi *Coll. Instit. 2. Disp. 11. §. 29.* Juliani sententiam *§. 28. Inst. de Action. illustrare laborat.* Quidni & *§. 1. vers. Aliquando tamen etiam ex contractu actio contra heredem non competit, veluti cum testator dolosè versatus sit & ad heredem ex dolo nihil pervenit,* tot controversiis implicatum eò referendum quis retur? Actionem ex contractu pœnalem intelligi Interpretum quidam, licet non affatim prorsus tutantur: Quare enim Tribonianus singulari & raræ admodum exceptioni verbum *pœnalis* adeò necessarium subtraxisset? & actionibus ex delictis provenientius addidisset: Regulam quin imò certissimam: *Actiones ex delictis pœnales in heredem rei non competere,* actione furti, vi bonorum raptorum, injuriarum, damni injuriæ sollicitus illustrasset magnâque stabilivisset curâ. Cum ex delictis proficiscentes actiones non raro pœnæ persequendæ prodita.

(2)

Ex

Ex Contractu verò quæ nascuntur ferè omnes rei persequen-
de causa comparata videntur. Planè si depositi agatur eo nomi-
ne, quod tumultus, incendii, ruina, naufragii causa depositum sit
in duplum actionem Prætor reddit, si modo cum ipso, apud quem
depositum sit, aut cum herede ejus, de dolo ipsius agatur: quo ca-
su mixta est actio: §. 17. Instit. d. Action. Cum itaque ab
Imperatore traditum duntaxat, aliquando actionem ex con-
tractu contra heredem non competere, nec ulla pœnalis men-
tio facta actionis, quod sane si non absolutè, magis tamen
necessarium fuisset exprimere, quam in actione ex malefi-
ciis, actionem ex contractu pœnalem hic accipi, vero per
quam dissimile est. Et dum continente Tribonianus oratio-
ne pergat, pœnales actiones quas supra diximus, si ab ipsis prin-
cipalibus personis fuerint contestate & heredibus dantur & con-
tra heredes transeunt, ex particula supra à principio §. actum
de pœnalibus, non verò propè extremum luculenter constat.
Sed utrum eorum opinio, qui Tribonianum intelligere actio-
nes ex contractu stricti juris voluisse contendunt, præstet,
nunc considerandum erit. Qui hoc defendere conantur,
L. 7. §. 1. ff. depos. & simil. contineri regulam, in b. f. solum
judiciis obtinentem; versus verò hujus §. exceptionem ad
contractus stricti juris spectantem, autumant. Hujus do-
ctrinæ verò vix est assignabilis ratio, quæ ad assensum flectere
possit. Quare enim in stricti juris contractibus, liceret ma-
gis dolosè, quam in b. f. negociis versari? Et si quispiam tex-
tum pro hac causa facientium tenorem penitus examinat,
vim legibus ferme inferri non diffitebitur: Paulus siquidem
in L. 49. ff. de O. & A. omni sine distinctione adhibita, ex con-
tractibus venientes actiones in heredes dantur, licet delictum quo-
que versetur, respondet. Ulpianus pariter, dum in L. 7. §. 1.
refert actionem depositi in heredem ex dolo defuncti in soli-
dum dari; objectione, quod aliàs ex dolo defuncti teneri non
soleamus, nisi pro ea parte, quæ ad nos pervenit, rejectâ & ex-
plosâ, differentia rationem affert, quod hic dolus ex contra-
ctu & rei persecutione descendat. Quod fundamentum si
ullo

ullo ex contractu ob dolum defuncti in heredes ordinarie non competeret actio, prorsus vitiosum esset. Id ipsum adhuc clarius Ulpianus in *L. 157. §. 2. ff. de R. l.* proposuit: Ubi generaliter successores ex contractibus ex dolo eorum, quibus successerunt, non tantum in id quod pervenit, verum etiam in solidum tenentur asserit. Ex quibus fluit regulariter in universum heredes ex contractibus ob dolum defuncti in solidum teneri, & non minus stricti juris contractus, quam b. f. sub illa regula comprehendi. Neque hæc virtus clausulæ *bona fide instrumentis inferi solitæ* tribuenda: Hanc enim constituere actionem in heredes transitoriam, quæ aliàs morte extinguitur, vero convenire non opinor. In Aurea, ut inscribitur opus, Excellentissimi Juris Utriusque Monarchæ, famosissimi Dn. Angeli (quem quoque Neoterici sequuntur,) alia hujus textus expositio reperitur: scil. si delictum in contractu commissum: aut dolo tum per actionem ex eo contractu est purgandus, & heres tenetur etiam si nihil ad eum pervenerit, per *L. 7. §. 1. ff. de pos. L. 12. ff. de O. & A. L. 49. ff. eod.* Aut per actionem de dolo, aut alia quæ ex contractu vel quasi non provenit, & tunc heres non tenetur, nisi quatenus ad eum pervenit, vel dolo malo fecit, quo minus perveniret. per *L. 28. de dol. mal. & §. 1. vers. aliquando Instit. de perpet. & temp. act.* Cujus doctrinæ subnectit rationem, quia in his defuncti dolo dedit causam contractui b. f. ideo reddit retro nullum, & ideo agitur de dolo. Secus si dedit stricti juris contractui vel incidit in contractum, quia tunc agitur actione ex eo contractu. Ubi profectò plura, quæ castigationem merentur, occurrunt. Incitatis enim textibus, heredem teneri, etiam si nihil ad eum pervenerit, si dolo actione ex contractu purgetur, ne litera quidem exprimitur. Nam in *L. 7. §. 1. ff. de pos.* An heres ob defuncti dolum, teneatur solum pro ea parte, quæ ad eum pervenit, quaritur, & heredem in solidum teneri deciditur. Si verò hæc quæstio esset mota, utrum heres teneatur ex contractu ob defuncti dolum? non fuisset responsio, eum in solidum teneri, subsequuta. Sic

Sic Pomponius *L. 17. ff. de O. & A.* ex contractu defuncti heredem in solidum teneri pariter sentit, adeoque regulam tuetur, exceptionem verò non rejicit. Paulus in *L. 49. de O. & A.* heredem ex dolo defuncti teneri arbitratur, in quantum verò conveniri possit, aliunde erit petendum. Et quid præsidii ex *§. 1. vers. Aliquando d. perpet. & temp. Act.* de promant Angeli sectatores, & quâ ratione inde: quod si actio ex contractu non instituitur, sed alia vel etiam de dolo, quod tunc heres non teneatur, nisi in quantum pervenit, nemo assequitur, cum dissentanea ibidem contineantur, expressèque tradatur, quod aliquando ex contractu actio contra heredem non competat. De actione itaque ex contractu proficiscente non de alia accipiendus est textus: Quod verò de dolo causam contractui dante vel incidente immiscetur, ad hujus difficultatis declarationem nihil confert: Superest itaque ut textui fiat satis, & casus, quo actio ex contractu ob dolum defuncti adversus heredem non detur, inveniatur. Hac territi difficultate, nonnulli particulam *veluti* elidendam esse contendunt. Quidam verba *ex contractu*, non minus tamen absque ratione & fundamento, expungenda esse arbitrantur. Wissenbach, *ad hunc §.* inquit: *sed socorditer ille §. videtur descriptus ex L. 44 & L. 57. §. ult. d. R. I.* quod itidem ratione caret & nodus non solvitur sed scinditur. Matthæi *v. Coll. Inst. 2. Disp. II.* regulæ: quod actio ex contractu, contra heredem etiam in solidum competat, subjungit: *Exceptio est, aliquando in solidum adversus heredem non dantur: veluti si defunctus dolosè versatus est, sed aliquid tantum pervenit.* Obst. *L. 12. §. 49. ff. de O. & A. L. 7. §. 1. depos. L. 15. §. f. L. 157. §. f. de R. I. conciliari hæc nullo modo possunt.* Ubi in antinomia ejus paratissimum est refugium, & perspicuum, quomodo nostrum mutet textum. Nullibi enim legitur, quod actio in heredem non competat, si ad heredem *non omne, sed aliquid tantum* pervenerit. Hoc enim juris textibus reluctari & conciliari non posse certissimum est. Sed actionem ex contractu contra heredes non competere, si defunctus dolosè ver-

versatus & ad heredes' nihil pervenit, legibus ut concordat, ita ut uniantur supersedeo. Quid tandem juvat nodum in scirpo quarere, magnumque in indagando exceptionis propositæ casu, vel exemplo studium impendere, cum apertè satis à Justiniano exprimatur. Leges enim quæ nostro §. adversari censentur, ut l. 7. §. 1. ff. depos. L. 12. §. 49. ff. d. O. §. A. hanc complectuntur regulam: *Actio ex contractu de dolo defuncti adversus heredes in solidum datur, non tantum pro ea parte, quæ ad eos pervenit.* §. autem 1. de perpet. §. tempor. act. hæc extat propositio: *Actio ex contractu non competit adversus heredes de dolo defuncti, si nihil ad eos pervenit.* Qui oppositarum Leges novit, nullam inter utramque intercedere contradictionem, & utramque posse veram esse animadvertit. Et diversa esse: actionem ex dolo defuncti dari adversus heredes in solidum, si aliquid ad eos pervenerit; & non dari, si nullum heres habeat remolumentum: manifestissimum est. Utrumque LL. conforme, & alterum non est alterius exclusivum. Hinc Theophilus qui felicissimè *καὶ πὸς* Institutiones Imperiales interpretatus est, ad meliorem hujus versiculi notitiam, juxta versionem latinam inquit: *Actiones verò quæ ex contractu nascuntur, citra impedimentum §. heredibus §. in heredes dabuntur. Videas tamen interdum, ubi nec actio ex contractu in heredes detur: Nam si rem apud te deposuerim, ac deinde dolo tuo vel omnino interversa fuerit, vel deterior facta, nec inde emolumentum aliquid ad heredem tuum pervenerit, actione depositi non tenebitur. Et tamen depositum contractus est.* Ubi Car. Annib. Fabrotus judicat priora non esse Justin. sed *παρεμβεβλημένοι*, posteriora tamen non rejicit, sed juxta verba & mentem Institutionum, sua quoque roborat autoritate. Ita se res habet: Actiones ex delictis ideò in heredes non transeunt, quia in illis, quæ merè personalia sunt, heres non repræsentat personam defuncti. Quod in contractibus secus est, ubi maleficio quod inest, non est per se, nec propriam naturam retinet, sed ejus contractus induit, cui inest. In contractibus quidem afficitur itidem persona, sed hoc fit propter

pter res, ut scil. aliquid fiat vel detur, tanquam contractus ob-
jectum & finem, adeoque patrimonium defuncti, cujus, quod
ex dolo pervenit, pars est, afficitur, quod cum commodo &
onere ad heredes transit, per *L. 7. §. 1 ff. de pos.* Ubi itaque ni-
hil ad heredes pervenit, ratio quemadmodum cessat, ita & a-
ctio ad heredes non pertinet. Hac ratione expungenda non
sunt verba: *ex contractu*, neque etiam particula *veluti* adi-
menda, quæ in nostro textu non est exemplificativa, ut Cujacius
metuit, sed expressiva veritatis. *Gloss. in L. 3. voc. veluti*
C. d. agr. & Cens. ut sensus sit: actio ex contractu, si defunctus
dolose versatus, & nihil ex dolo ad heredes pervenerit, adver-
sus heredes non competit. Occasionem verò sæpius recitati §.
interpretandi præbuit Nobilissimus & Clarissimus

**DN. CHRISTIANUS FRIDERICUS
BEERBALCK,**

Sanderslebia Anhaltinus.

Utriusque Juris hætenus strenuus Cultor.

Qui Illustris olim Antecessoris DN. GEORGII ADAMI
STRUVII, magnæ memoriæ Viri, Dissertationes Criminales
publicæ disquisitioni submittere constituit, meamque in eo
negotio opem imploravit; non potui minus quam tam
æquo illius desiderio, cujus mihi semper maxime grata acci-
dit consuetudo, ac ob non infucatum mihi exhibitum affe-
ctum promptè annuere. Laudabili ejus conatui, ut Commilito-
nes Nobilissimi faveant, maximo rogo opere. Dab. in ACAD.
SALAN. III. Cal. Maj. A. O. R. MDC XCIV.





ULB Halle
006 609 473

3

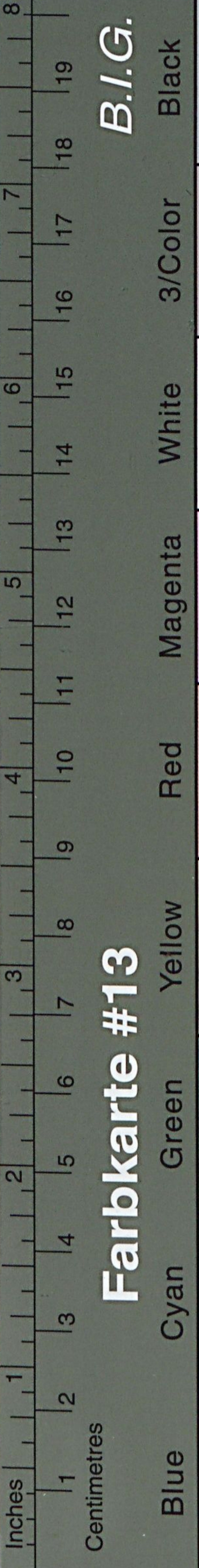


Mus A+6

VD 17







B.I.G.

Farbkarte #13

1694, 6 / 6

RNHAR.

riesen

Consilt. Assess.
Jenens.

actu de dolo de-
m non tran-

s.

n ex contractu Inst.
mp. act.

MMA.

ERIANIS.

